

EKSAMEN FLERDIMENSONAL ANALYSE

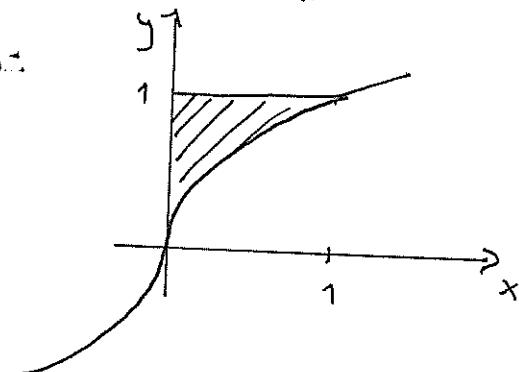
26. mai 2004

LØSNINGSFORJLAG

Oppgave 1

$$\iint_D f(x,y) dA = \int_0^1 \int_{x^{1/3}}^1 f(x,y) dy dx$$

a) D:

$$\begin{aligned} b) \iint_D \sqrt{1-y^4} dA &= \int_0^1 \left(\int_0^{y^3} \sqrt{1-u^4} du \right) dy \\ &= -\frac{1}{4} \int_0^1 u^{1/2} du = -\frac{1}{6} [u^{3/2}]_0^1 = \frac{1}{6} \end{aligned}$$

Oppgave 2

$$f(x,y) = \begin{cases} \frac{x^2y}{x^2+y^2} + \sqrt{|x|}, & (x,y) \neq (0,0) \\ 0, & (x,y) = (0,0) \end{cases}$$

a) Skal undersøke om $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x,y) = f(0,0) = 0$

Gjør om til polarkoordinater:

$$f(r,\theta) = \frac{r^3 \cos^2 \theta \sin \theta}{r^2} + \sqrt{r \cos \theta} = r \cos^2 \theta \sin \theta + \sqrt{r \cos \theta}$$

$$\lim_{r \rightarrow 0} f(r,\theta) = \lim_{r \rightarrow 0} (r \cos^2 \theta \sin \theta + \sqrt{r \cos \theta}) = 0,$$

siden både $\cos \theta$ og $\sin \theta$ er begrensede funksjoner.

$\Rightarrow f$ er kontinuert i $(0,0)$

b) Her må vi bruke definisjoner av de partielle derivatene:

$$\frac{\partial f}{\partial x} \Big|_{(0,0)} : \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(0+h, 0) - f(0, 0)}{h}$$

$$= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\sqrt{|h|}}{h} = \pm \infty,$$

$\Rightarrow \frac{\partial f}{\partial x}$ eksisterer ikke i $(0, 0)$

$$\frac{\partial f}{\partial y} \Big|_{(0,0)} : \lim_{k \rightarrow 0} \frac{f(0, 0+k) - f(0, 0)}{k}$$

$$= \lim_{k \rightarrow 0} \frac{0}{k} = 0$$

$\Rightarrow \frac{\partial f}{\partial y}$ eksisterer i $(0, 0)$, med verdi 0.

Oppgave 3

$$\overline{F}(x, y, z) = (yz e^x + yz) \hat{i} + (ze^x + xz - 2y) \hat{j} + yh(x) \hat{k}.$$

a) For at \overline{F} skal være konservert, må følgende være oppfyldt:

$$1) \frac{\partial F_1}{\partial y} = \frac{\partial F_2}{\partial x}$$

$$2) \frac{\partial F_1}{\partial z} = \frac{\partial F_3}{\partial x}$$

$$3) \frac{\partial F_2}{\partial z} = \frac{\partial F_3}{\partial y}$$

1) er alltid oppfyldt

$$2) \text{ gir: } ye^x + y \stackrel{!}{=} y h'(x)$$

$$h'(x) = e^x + 1 \Rightarrow h(x) = e^x + x + K$$

$$3) \text{ gir: } e^x + x = h(x)$$

$$\Rightarrow h(x) = e^x + x$$

Finner en potensialfunksjon:

$$\begin{aligned}\varphi(x,y,z) &= \int F_1 dx = \int yze^x + yz dx = yze^x + yzx + k_1(y,z) \\ &= \int F_2 dy = \int ze^x + xz - 2y dy = yze^x + yzx - y^2 + k_2(x,z) \\ &= \int F_3 dz = \int ye^x + yx dz = yze^x + yzx + k_3(y,x)\end{aligned}$$

Ser at vi kan velge $k_1(y,z) = k_2(y,x) = -y^2$,
 $k_3(x,z) = 0$.

Derved: $\varphi(x,y,z) = yze^x + xy^2 - y^2$

b) For et konseruativt vektorfelt \vec{F} gir det

$$\vec{F} = \nabla \varphi, \text{ der } \varphi \text{ er en skalarfunksjon; } \therefore \vec{G} = \frac{\partial \varphi}{\partial x} \hat{i} + \frac{\partial \varphi}{\partial y} \hat{j} + \frac{\partial \varphi}{\partial z} \hat{k}$$

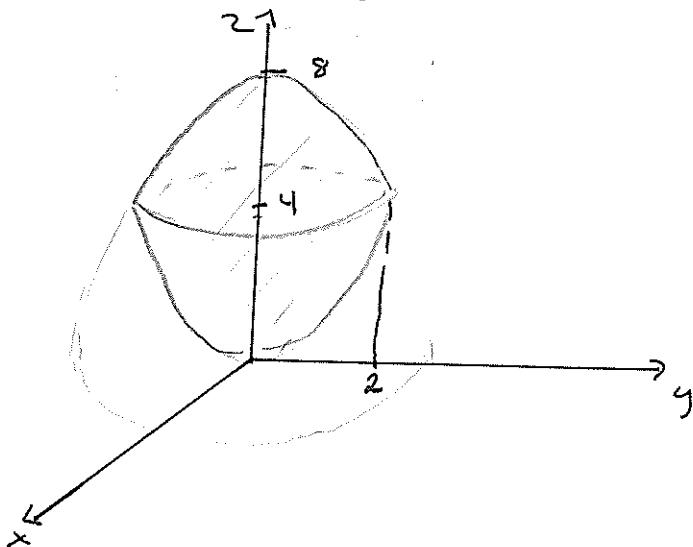
$$\begin{aligned}\text{Derved: } \nabla \times \vec{G} &= \begin{vmatrix} \hat{i} & \hat{j} & \hat{k} \\ \frac{\partial}{\partial x} & \frac{\partial}{\partial y} & \frac{\partial}{\partial z} \\ \frac{\partial \varphi}{\partial x} & \frac{\partial \varphi}{\partial y} & \frac{\partial \varphi}{\partial z} \end{vmatrix} \\ &= \left(\frac{\partial^2 \varphi}{\partial y \partial z} - \frac{\partial^2 \varphi}{\partial z \partial y} \right) \hat{i} + \left(\frac{\partial^2 \varphi}{\partial z \partial x} - \frac{\partial^2 \varphi}{\partial x \partial z} \right) \hat{j} + \left(\frac{\partial^2 \varphi}{\partial x \partial y} - \frac{\partial^2 \varphi}{\partial y \partial x} \right) \hat{k} \\ &= 0 \hat{i} + 0 \hat{j} + 0 \hat{k} = \vec{0},\end{aligned}$$

sider de blanda partiellderiverte av φ er like.

Oppgave 4

$$\begin{aligned}B: \quad 2 \leq x^2 + y^2 &\leq 8 \\ z \geq &x^2 + y^2\end{aligned}$$

a)

$$b) \iint_S \bar{F} \cdot \hat{N} dS, \quad \bar{F} = [x, y, z].$$

Deler inn i to biter; S_1 der $z \geq 4$ og S_2 der $z \leq 4$.

$$S_1: z = 8 - x^2 - y^2, \text{ normalvektor } \hat{N} = \frac{[-\frac{\partial z}{\partial x}, -\frac{\partial z}{\partial y}, 1]}{\| \cdot \|}$$

$$\Rightarrow \hat{N} dS = [2x, 2y, 1] dx dy$$

$$\Rightarrow \iint_{S_1} \bar{F} \cdot \hat{N} dS = \iint_D 2x^2 + 2y^2 + (8 - x^2 - y^2) dA,$$

$$D$$

der D er diskken i xy-planet med radius 2

$$S_2: z = x^2 + y^2, \text{ normalvektor } \hat{N} = \frac{[\frac{\partial z}{\partial x}, \frac{\partial z}{\partial y}, -1]}{\| \cdot \|}$$

$$\Rightarrow \hat{N} dS = [2x, 2y, -1] dx dy$$

$$\Rightarrow \iint_{S_2} \bar{F} \cdot \hat{N} dS = \iint_D 2x^2 + 2y^2 - (x^2 + y^2) dA$$

$$\begin{aligned} \text{Total flux: } & \iint_S \bar{F} \cdot \hat{N} dS = \iint_D 2(x^2 + y^2) + 8 dA = \int_0^{2\pi} \int_0^2 (2r^2 + 8) r dr d\theta \\ & = 2\pi \left[\frac{1}{2} r^4 + 4r^2 \right]_0^2 = 2\pi (8 + 16) = \underline{\underline{48\pi}} \end{aligned}$$

$$c) \text{Gauss teorem: } \iint_S \bar{F} \cdot \hat{N} dS = \iiint_B \operatorname{div} \bar{F} dV,$$

der S er den lukkede overflaten til B med enhetsnormal ut av B , og \bar{F} er et glatt vektorfelt på B .

$$\text{Her: } \operatorname{div} \bar{F} = 1+1+1=3$$

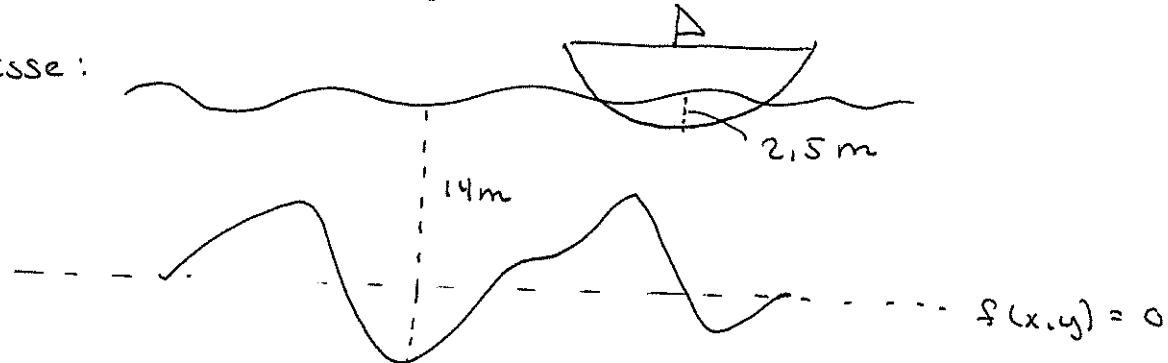
$$\begin{aligned} \Rightarrow \iint_S \bar{F} \cdot \hat{N} dS &= \iiint_B 3 dV = 3 \iint_0^2 \int_0^{8-r^2} r dr dz d\theta \\ &= 6\pi \int_0^2 (8 - 2r^2) r dr = 6\pi \left[4r^2 - \frac{1}{2}r^4 \right]_0^2 = 6\pi (16 - 8) = \underline{\underline{48\pi}} \end{aligned}$$

Oppgave 5

$$D: x^2 + y^2 \leq 4$$

$$\text{Hawbunn: } f(x,y) = 5e^{-\frac{1}{2}(x^2+y^2)}$$

Skisse:

Ma finne topp- og bunnpunkt for $f(x,y)$ på D .

Innenfor $x^2 + y^2 = 4$:

$$\frac{\partial f}{\partial x} = 5e^{-\frac{1}{2}(x^2+y^2)} - x^2y e^{-\frac{1}{2}(x^2+y^2)} = 0$$

$$\Rightarrow y(1-x^2) = 0 \quad \Rightarrow \underline{y=0} \quad \text{v} \quad \underline{x=\pm 1}$$

$$\frac{\partial f}{\partial y} = 5e^{-\frac{1}{2}(x^2+y^2)} - xy^2 e^{-\frac{1}{2}(x^2+y^2)} = 0$$

$$\Rightarrow x(1-y^2) = 0 \quad \Rightarrow \underline{x=0} \quad \text{v} \quad \underline{y=\pm 1}$$

Gir følgende kritiske punkt inne på døkken:

$$(0,0), (1,1), (1,-1), (-1,1), (-1,-1).$$

Finner funksjonsverdier:

$$f(0,0) = 0$$

$$f(1,1) = f(-1,-1) = 5$$

$$f(-1,1) = f(1,-1) = -5$$

Ma også undesøke randen.

Bruker parametriseringen $x = 2\cos\theta$, $y = 2\sin\theta$, $\theta \in [0, 2\pi]$.

$$g(\theta) = f(2\cos\theta, 2\sin\theta) = 5e \cdot 4\cos\theta\sin\theta \cdot e^{-2} = \frac{20}{e} \sin 2\theta$$

$$g'(\theta) / \neq g(\theta)_{\max} = \frac{40}{e}, \quad g(\theta)_{\min} = -\frac{40}{e}$$

(siden $-1 \leq \sin 2\theta \leq 1$)

Siden $\frac{10}{e} < 5$ og $-\frac{10}{e} > -5$ er minimumsværdien

på området $-5 \leq x \leq 5$ mens maksimumsværdien er 5 .

Vannstanden er 14 meter der $f(x,y) = -5$.

Det betyr at vannstanden er $14 - 10 = 4$ meter der $f(x,y) = 5$. Og siden $4 > 2,5$ (som er båtens lejel)

Kan den lejel trygt over hele D.